

LIBER PRIMVS

CAPVT I.

De Agricultura, pecuaria: Et Vsurâ.

Ita, quam jucundam omnibus opto, acerba mihi est; & Mortem idè in votis habeo, vt vivere queam cum Christo; sicq; nunc de vitâ, in gratiam aliorum; me verò, vt exerceam jugi abitus recordatione, de morte pariter agam. At cum haud possim id more, jureque Theologorum; politice saltem id faciam, & per Discursum: nectens sensus, & verba aliorum; sine præjudicio partium, sectæque cuiusvis.

II. Non autem subditos solum habere; sed & ij, vivendi vt habeant facultatem, providendum est Imperanti omnino. Quare reprehensus justè fuit ab Alexandro Magno, Dinocharis Architectus; quod in vrbe Alexandriâ condendâ, quam in montis altissimi speculâ suadebat collocari, alimonij non perpendisset rationem. Plutarchus in *vitâ Alexandri*.

III. Sed quemadmodum in naturalibus rebus, partes totius constitutionis; non hoc sunt, quod ea, sine quibus totum consistere non potest, (nam & aer non ad hominis pertinet constitutionem, licet eo sine, nequeat vivere vllus) sic haud dubiè, ne civitatis quidem partes esse existimari omnia debent, quæ necessariò Civitatibus adsunt. Et ita, cum opes suppetere debeant Civitatibus; ipsæ tamen in Civitatibus parte non numerantur, Aristot. *lib. 7. politic. cap. 8. à princ.* proindeque haud ad constitutionem, sed ad conservationem, earum tractatio pertinebit.

IV. Hic alimenta primùm; deinde artes vt suppetant necesse est: Vita namque multis eget instrumentis. *dict. cap. 8. lib. 7. polit.* Quæstuaria idcirco, seu scientia rem familiarem acquirendi; vel est Naturalis, vel Artificialis.

V. Naturalis, vel viva; ex pecoribus: vel mortua ex fructibus terræ. Ad artificialem, ac quasi præternaturalem; Mercatura, & artificia cætera referuntur. Arist. *1. polit. cap. 5. & 6.* Estque artificialis longè inferior naturali. Inde Iudæi, intra terræ suæ fines, ijs opibus contenti, quas illuc natura producebat, vitam procul commercijs agitavere. Petr. Cunnæ. *1. de Rep. Hebraeor. cap. 4.* Et item invisi semper Aegyptijs fuere Iudæi, nullam magis ob causam, quàm ex dissimilitudine vitæ, studio-